

bilo več skrivno — je v letošnjem zboru stopilo prav očitno na dan. Poslanca dr. Razlag in Svetec sta se v važnih vprašanjih odcepila od narodne večine; glasovala sta z navdušeno pohvalo desne strani z nasprotniki našimi, a ne glasovala samo, temuč tudi govorila sta njim na veliko zadovoljnost. Ker se je to očitno godilo, tedaj jima bode gotovo tudi vseč, da to slovenskemu svetu očitno povemo. In dolžnost naša je, da ne stavimo luči pod mernik, ampak da odločno konstatiramo razkolništvo med narodno večino zborovo in omenjenima gospodoma. Njuna politika ni odzda več politika narodne večine. Da pa se zdaj drug družega poznamo, je zlata vreden sad decemberskega zbora. To poznanje nam je neprecenljiv dobiček za prihodnost. Ali ima prav narodna večina, ki se dosledno drži svojih načel, ali imata prav dr. Razlag in Svetec, ki ju ustavoverska stranka med svoje šteje: to mirno prepuščamo sodbi naroda slovenskega.

— (*Hranilnica ljubljanska*) je v poslednjem svojem občnem zboru sklenila, za denar, kateri se od novega leta naprej naložil pri njej, po 5 od 100 obresti (činža) plačevati, izposojala ga bo na hiše, zemljišča itd. po 6 od 100. — Dolgo se ni mogla hranilnica sprijazniti z mislijo, da časi, ko se je 4 ali 4½ od sto vloženih gospodarjev plačevalo, so že davno pretekli, ker je bank na kupe, ki dajejo po 5 od 100 obresti. Zadnji čas pa so začeli denar iz hranilnice jemati in ga drugod nakladati, in to je prisililo, da bode od novega leta naprej tudi po 5 od 100 obresti dajala.

— (*Prečudne pomladanske zime*) še zmirom ni konec. Povedati moremo danes drugo prikazen, namreč to, da smo videli te dni ječmenov in ržen klas iz polja Ljubljanskega.

— (*Občni zbor družbe kmetijske*) bode, kakor slišimo, prihodnji mesec.

— Srce je ljudomilu povzdigovala nedeljska slovesnost v čitalnični dvorani, ko se je 100 revnim šolskim otrokom delila prav čedna obleko, za katero je katoliško društvo nabiralo doneskov pri dobrotnikih in ki so jo izdelale blage gospé in gospodičine. Gospoda dr. Vončina in Fr. Močnik sta z lepima govoroma povzdignila občno veselje.

— (*O popisu Preširnove svečanosti*) v poslednji čitalnični „besedi“ je po pomoti izostalo naznanilo, da je iz Reke došel prijazen telegram od g. Bareisa Hrvata in g. Zupana Slovenca.

— (*„Glasbena matica“*) Med tem ko že precej dobro pristopajo gospodji učitelji in drugi k „Glasbeni matici“, tako da mlado društvo že šteje 260 udov in med temi 20 ustanovnikov, prišlo je od gosp. Hribarja iz Gorice pisanje z nasvetom, kateri je važen in prevdarka vreden. — Gosp. Hribar prša: ali ne bi bilo društvu mogoče izdati memo uže po pravilih izrečenih pesmi in musikalij za cerkev, šolo in dom, še posebej — vsaj vsako leto — en zvezek cerkvenih pesmi, in pristavlja, da bi na Goriškem okoli 120 cerkvá k društvu pristopilo, ako bi društvo onej želji vstreči hotelo. — To vprašanje, ali prav za prav ta nasvet podpira g. Hribar posebno s tem, da cerkve v prvi vrsti potrebujejo edino le cerkvenih pesmi, ker organistom pomankuje gradiva, in da tudi „Glasb. matici“ bi utegnulo v korist biti, skrbeti za tako gradivo zlasti potem, ako bi cerkve sploh po vsem Slovenskem pristopile k društvu „Glasbeni matici“, bi bilo tako mogoče vsako leto en zvezek ali tudi več z obilim in izvrstnim gradivom svojim udom „cerkvam“ podati. Cerkve bi po takem dobivale le cerkvene pesmi in muzikalije, drugi udje pa, kakor je rečeno v pravilih,

različne pesmi. Se ve da one bi dobile po tem takem primerno toliko cerkvenega, kakor uni različnega, kajti vstopnina bila bi enaka. — Namerava se toraj pozvedeti, kakega mnjenja so sicer po Slovenskem častita predstojništva cerkvá; ali bi tudi druge cerkve po Slovenskem hotele po navedenemu načinu k „Glasbeni matici“ pristopiti? Naj tedaj blagovolijo omenjeni nasvet iz Goriškega v prevdarek vzeti in potem ali pismeno ali po časopisih „Glasb. matici“ svoje mnenje razodeti, da bode društveni odbor vedel potem ravnati se in sklepati.

— (*„Sokolova“ veselica*) preteklo soboto je donesla lepo podporo (nad 120 gold.) društvu „narodna šola“; sicer pa je bila zanimiva po vsem programu petja, govorov, godbe itd. Gosp. Nolljev kuplet je šibal „Jaka in Luka, Petra in Joža“ in dr. Zarnikov govor je dodal „Sokolom“ tehtne opomine, rekši, da ni mogel, kakor je namenil, si pripraviti gradiva za govor o Prešernu, ker je v ravno končanem deželnem zboru imel dela obilo, pa tudi borb z Kromerjem, Dežmanom, Razlagom in Svetcem. S živahnim aplavsom je bilo vse sprejeto.

— (*„Pogumne Gorenjke“*) so bile v včerajšnjem gledališči s takim zadovoljstvom sprejete, da je želja splošna, naj bi se igra kmalu ponovila.

— (*Enajsta predstava dram. društva*) v deželnem gledališči bo v nedeljo 15. decembra. Igrala se bode znana dobra veseloigra v 4 dejanjih „Umetnost in narava“.

— (*Ponovljena interpelacija*.) Na moje drugo vprašanje, stavljeno do častitega ravnateljstva „narodne tiskarnice“, o plači uradnikov te tiskarnice, še zmirom nisem dobil nikakega odgovora. Vsaj ni in ne sme biti to nobena skrivnost vsled sklepa odborovega. Prosim tedaj še enkrat.

En delničar.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. — Državni zbor se ima začeti 12. dne t. m. Zoper „veliko pesem“ direktnih volitev, ki jo v tem zboru hoče zapeti ministerstvo, so glasovi mnogih deželnih zborov tako odločni, da vendar utegne kmalu na vrsto priti druga pesem o „spravi narodov“.

Ogersko. Iz Pešta. — Novo ministerstvo v večidel starih prejšnjih ministrih je zdaj gotovo; Lonyay je šel in njegovo mesto nastopil Szlavy, ki je dosihmal bil minister kupčijstva. — V ogerskih prekucijah leta 1848. in 1849. je tudi on kakor Andrassy z Košutom zoper Avstrijo se zaklel in zato 2 leti v Olomuški ječi zaprt bil. Zdaj je na čelu vladnem. — Prihodnji mesec bote ogerska in hrvaška kraljevska deputacija sopet začela obravnave svoje. Da škup Strosmajer gré čez zimo na Laško, ni res.

Žitna cena

v Ljubljani 23. novembra 1872.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 6 fl. 10. — banaške 7 fl. 10. — turšice 4 fl. — soršice 4 fl. 20. — rži 3 fl. 60. — ječmena 3 fl. 10. — prosa 3 fl. — ajde 3 fl. 20. — ovsa 2 fl. — Krompir 1 fl. 70.

Kursi na Dunaji 10. decembra.

5% metaliki 66 fl. 90 kr. Ažijo srebra 108 fl. 35 kr.
Narodno posojilo 70 fl. 10 kr. Napoleondori 8 fl. 68 kr.